

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon S. Neeskens AD/STG	
Tbv Statenvergadering d.d.	10 en 17 juli 2023	Doorkiesnummer +31 235145282 neeskenss@noord-holland.nl	
Datum interim commissievergadering	19 juni 2023	29 juni 2023	1 8
Onderwerp: Zienswijze financiële stukken omgevingsdiensten			

De interim-commissie adviseert:

De voordracht Zienswijze financiële stukken omgevingsdiensten waarvan 6.a Omgevingsdienst NZKG zienswijze PS begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en de jaarstukken 2022, en 6.b, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Zienswijze PS op de begroting 2024 en jaarstukken 2022 als bespreekstuk te agenderen voor de Statenvergadering van maandag 10 juli 2023. De agendapunten 6.c, Omgevingsdienst IJmond zienswijze PS begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en de jaarstukken 2022, en 6.d, Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek Zienswijze PS op de begroting 2024 en jaarstukken 2022 als hamerstuk te agenderen voor de Statenvergadering van maandag 10 juli 2023.

6. **A-agenda Zienswijze financiële stukken omgevingsdiensten (agendapunten 6.a t/m 6.d gevoegd behandelen)**
- 6.a **Omgevingsdienst NZKG zienswijze PS begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en de jaarstukken 2022 (A-agenda interim commissie 19-06-2023)**
- 6.b **Omgevingsdienst Noord-Holland Zienswijze PS op de begroting 2024 en jaarstukken 2022 (A-agenda interim-commissie 19-06-2023) Noord**
- 6.c **Omgevingsdienst IJmond zienswijze PS begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en de jaarstukken 2022 (A-agenda interim-commissie 19-06-2023)**
- 6.d **Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek Zienswijze PS op de begroting 2024 en jaarstukken 2022 (A-agenda interim-commissie 19-06-2023)**

GS heeft op de financiële stukken van de vier omgevingsdiensten besproken. GS stellen – kort samengevat – voor een aandachtspunt te benadrukken naar aanleiding van begroting 2024 van de omgevingsdienst Noord-Holland Noord en een zienswijze te geven over de resultaatbestemming 2022 van omgevingsdienst Noord-Holland Noord. En verder omgevingsdienst Gooi en Vechtstreek te vragen zo spoedig mogelijk inzicht te geven in de financiële gevolgen van de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. GS hebben geen opmerkingen over de financiële stukken van de omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied en IJmond.

Eerste termijn commissie

De heer **Van der Heijden** (D66) geeft aan dat zijn fractie grotendeels de lijn van GS volgt bij de financiële stukken van de OD's, behalve bij de stukken van de OD NZKG. Hij uit zijn zorgen over de reservepositie van de OD, die € 900.000 negatiever is dan verwacht. Hij vraagt de gedeputeerde naar de reden waarom er geen zienswijze wordt ingediend en of de gedeputeerde de zorg van zijn fractie deelt.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) geeft aan dat haar partij eigenlijk helemaal in lijn zit met D66. Ze uit haar zorgen over het weerstandsvermogen bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, dat naar matig gaat. Ze vraagt zich af of de organisatie voldoende weerbaar is, vooral met de komst van de Omgevingswet en de taken met betrekking tot Tata Steel en de Groen Staalroute. Ze wil graag van GS weten waarom er geen zienswijzen worden voorgesteld en wat zij van deze situatie vinden.

De heer **Stulemeijer** (50PLUS) geeft aan dat zijn fractie het standpunt van GS volgt om geen zienswijze in te dienen. Hij wijst op de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten in gemeenschappelijke regelingen, waaruit ze een zienswijze kunnen kenbaar maken aan het dagelijks bestuur. De heer Stulemeijer memoreert dat de zienswijze op de begrotingswijziging 2023, ontwerpbegroting 2024 en jaarstukken 2022 van de OD Noordzeekanaalgebied al in april door het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst is goedgekeurd. 50PLUS stemt in met alle wijzigingen op de begroting 2023.

Wat betreft de ontwerpbegroting 2024, worden de financiële uitgangspunten uit de Kaderbrief verwerkt en zijn er aanpassingen gedaan vanwege loon- en prijsstijgingen en nieuwe specifieke uitkeringen. De bijdrage van de provincie Noord-Holland aan de OD NZKG wordt vastgesteld op 29,7 miljoen euro.

De heer Stulemeijer merkt op dat er vergelijkbare ontwikkelingen zijn bij de OD Noord IJmond en Flevoland Gooi en Vechtstreek.

In het algemeen vallen personeelsproblemen en gestegen kosten als gevolg van de invoering van de Omgevingswet op. Bij de kosten wordt verwezen naar de complexiteit en concurrentie om geschikte arbeidskrachten te vinden. 50PLUS is van mening dat dit grote aandacht verdient, met name in het licht van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Hij vraagt of de gedeputeerde het daarmee eens is en welke mogelijke noodscenario's er zijn.

Statenlid **Kostić** (PvdD) uit ernstige zorgen over de capaciteit van de OD Noordzeekanaalgebied om te voldoen aan de wensen van omwonenden, met name op het gebied van handhaving en controle. Er zijn klachten over slechte communicatie en trage respons van de OD, wat volgens Statenlid Kostić erger is dan enkele jaren geleden. Deze zorgen zullen worden aangepakt via een motie, en Partij voor de Dieren hoopt dat GS dit signaal serieus neemt.

Wat betreft de OD Noord-Holland Noord, merkt Statenlid Kostić op dat dit een onderbelichte OD is die zich bezighoudt met natuurbescherming en controle op bijvoorbeeld emissiearme stallen. Zij wijst echter op vaagheid in de controleprocessen en het gebrek aan raadpleging van dierenwelzijnsorganisaties. Dit gaat in tegen het staand beleid van GS, dat dierenwelzijnsorganisaties moeten worden betrokken bij besluiten en beleid dat het leven van dieren raakt. Statenlid Kostić benadrukt dat de OD Noord-Holland Noord veel

invloed heeft op leven en dood van dieren, en het zou van meerwaarde zijn als dierenwelzijnsorganisaties worden betrokken. Zij waardeert het als dit punt wordt meegenomen naar de OD Noord-Holland Noord.

De heer **Dessing** (FvD) gaat in brede zin in op de VTH-taken. De heer Dessing benadrukt het belang van de weerbaarheid van de VTH-organisatie (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) in relatie tot de toenemende taken op het gebied van klimaat en biodiversiteit, die leiden tot hogere kosten en belasting voor ambtenaren en bedrijfsvoering. Hij vraagt GS om verduidelijking over de kosten en of dit inderdaad de genoemde 10 miljoen euro betreft. Hij pleit ervoor om kritisch te kijken naar het ambitieniveau en het aantal regels dat gehandhaafd moet worden, om de druk te verminderen.

Daarnaast wijst de heer Dessing op de VTH-taken met betrekking tot Tata Steel en hun ambitie op groen staal. Hoewel een deel van de financiering vanuit het Rijk komt, benadrukt Dessing dat ook belastinggeld van Noord-Hollandse burgers hiervoor wordt gebruikt.

De heer **Roosendaal** (VVD) geeft namens de VVD aan dat de fractie de ambities en de financiële kaders onderschrijft. De VVD is van mening dat het tijd is voor een evaluatie van de taken, doelstellingen en verwachtingen van de omgevingsdiensten. Hij pleit voor bestuurlijke samenwerking of fusie tussen de OD's om een nog beter functionerende omgevingsdienst te creëren, bijvoorbeeld door kennisdeling in landelijke clusters voor zware industrie en het bevorderen van synergieën op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Roosendaal uit zijn bezorgdheid over het gebruik van modellen en het ontbreken van tijdige back-testing ervan, met name in relatie tot de ontwikkelingen rondom Tata Steel. De werkelijke gemeten vervuiling komt niet overeen met de modelresultaten die worden gebruikt voor vergunningverlening en toezicht. Hij pleit voor verbetering op dit gebied en suggereert dat een herijking van de taakverdeling van de OD's een middel kan zijn om dit te bereiken.

Statenlid **Laport** (GL) memoreert dat GroenLinks een van de weinige tegenstemmers was toen het voorstel voor de nieuwe Omgevingswet in de Tweede Kamer werd besproken. Hoewel het idee van één vergunningsaanvraag in plaats van een lappendeken aan vergunningen fantastisch klonk, is GroenLinks bezorgd over de vele jaren vertraging die invoering van de Omgevingswet inmiddels heeft opgelopen en de hiermee gepaard gaande verwarring en onduidelijkheid. Ook de omgevingsdiensten worstelen hiermee, met name wat betreft kostenstijgingen die te maken hebben met deze invoeren, met personeelstekorten en de grote opgave voor herscholing van het personeel.

De heer **Dessing** (FvD) vraagt of GroenLinks het met hem eens is dat er op dit moment wel degelijk duidelijkheid is, nu de datum van 1 januari 2024 voor de invoering van de Omgevingswet is vastgesteld. Hij benadrukt dat er een transitiefase nodig is, maar als deze fase is doorlopen – hiervoor zijn budgetten en is ondersteuning beschikbaar – zouden de VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) en omgevingsdiensten juist gemakkelijker zaken kunnen regelen onder de Omgevingswet.

Statenlid **Laport** (GL) waardeert de positieve zienswijze van de heer Dessing, maar geeft aan dat de afgelopen jaren verschillende obstakels hebben laten zien in de invoering van de Omgevingswet. Statenlid Laport hoopt dat deze problemen zich niet zullen voordoen bij de uiteindelijke implementatie.

Wat betreft de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied merkt Statenlid Laport op dat de OD ervan uitgaat dat de bouw minder vertraging zal ondervinden dan in voorgaande jaren. Hij beschouwt dit als een risicovolle aannahme. Ook is de financiële situatie van deze omgevingsdienst minder. Hoewel er een positieve zienswijze wordt gegeven, benadrukt hij dat het in de gaten moet worden gehouden.

In de stukken is te lezen dat de kostenstijging bij de invoering van de Omgevingswet volgens de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord minder problematisch lijkt te zijn dan bij andere omgevingsdiensten.

Statenlid Laport waardeert het positief getoonzette stuk van de Omgevingsdienst IJmond en vond het prettig om te lezen dat deze omgevingsdienst veel minder besteedt aan externe inhuur dan de andere OD's. Dit is financieel minder risicovol zijn en zorgt voor goede continuïteit, een voorbeeld voor andere omgevingsdiensten.

Tot slot wijst Statenlid Laport erop dat de Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek nog geen volledige jaarstukken heeft aangeleverd, maar wel een begroting heeft ingediend. Het zou goed zijn als de resultaten uit het verleden als basis voor de toekomst worden gebruikt, gezien de vele onzekerheden. GroenLinks adviseert het provinciebestuur hierover opmerkingen te maken.

De heer **Klein** (CU) geeft aan dat hij het eens is met de voorgestelde reacties vanuit Provinciale Staten op de stukken. Hij heeft echter nog enkele vragen:

- Inzake de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied wil de ChristenUnie weten of de voorgestelde verhoging van de provinciale bijdrage van bijna 3 miljoen in 2024 ten opzichte van 2023 hetzelfde bedrag is als wat vermeld staat in de kaderbrief over 3,8 miljoen extra betaling aan de totale omgevingsdiensten of dat dit er bij de eerste begrotingswijziging bovenop komt. Daarnaast vraagt hij of er een goed langetermijnperspectief is op de financiën van de OD NZKG en of provincie op de lange termijn weet waar ze financieel aan toe is, gezien de herhaalde verhogingen van hun bijdrage.
- Ten slotte wil hij graag uitleg waarom de jaarstukken van de OD Flevoland en Gooi en Vechtstreek nog niet definitief zijn en of er wettelijke termijnen zijn waarbinnen dit afgerond zou moeten zijn.

Mevrouw **Oulad Hady** (PvdA) merkt op dat de omgevingsdiensten voor een enorme uitdaging staan, met meer taken, verantwoordelijkheden en geld om te groeien. Ze wenst alle medewerkers succes met hun belangrijke werk. Ze vraagt zich echter af of er niet te veel verwacht wordt van de omgevingsdiensten, gezien de schaarste aan gekwalificeerd personeel, vooral personeel met technische expertise. Ze vraagt zich af of de plannen, zoals traineeships, in de praktijk zullen werken en of er taken zullen blijven liggen door personeelstekort. Ze vraagt hoe het college van Gedeputeerde Staten de Statenleden hiervan op de hoogte zal houden.

Daarnaast brengt mevrouw Oulad Hady het onderwerp van de Wet open overheid ter sprake. Ze leest dat dit veel werk met zich meebrengt en dat in de begroting van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied hiervoor extra budget is gereserveerd. Haar fractie vraagt zich af of het niet gemakkelijker kan, bijvoorbeeld door proactief veel meer documenten, memo's, en e-mails online beschikbaar te stellen, als een vorm van radicale transparantie, om zo een groot deel van de verzoeken op basis van de Wet open overheid te voorkomen. Ze pleit voor het standaard online publiceren van de stukken.

Eerste termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Stigter** neemt de beantwoording op zich voor de omgevingsdiensten Noord-Holland Noord en Flevoland Gooi en Vechtstreek. De gedeputeerde herkent dat de arbeidsmarktsituatie zorgwekkend is voor alle omgevingsdiensten, met tekorten aan ecologen in Noord-Holland Noord en technisch personeel bij de omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied en IJmond. Er wordt regelmatig over dit onderwerp gesproken in de besturen van de omgevingsdiensten, waarbij samenwerking en het delen van deskundigheid worden verkend. Er wordt ook gekeken naar het vergroten van de schaal om een betere positie op de arbeidsmarkt te verkrijgen. Het inzetten van eigen personeel heeft de voorkeur, maar momenteel is het belangrijker om voldoende personeel te hebben, zowel intern als extern ingehuurd. Investerings worden gevraagd van de deelnemers om deze kwestie aan te pakken. Onderdeel van de discussie is het traineeprogramma van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Ten aanzien van de reservepositie van OD Noordzeekanaalgebied staat er inderdaad dat deze OD in 2024 een matige reservepositie bereikt. Er wordt gekeken naar wat er nodig is om de reserves in de komende jaren aan te vullen. Deze afspraak heeft geleid tot het apart vermelden van dit punt in een zienswijze.

Gedeputeerde Stigter geeft aan dat de omgevingsdienst Noord-Holland Noord een centrale rol speelt bij taken die de provincie uitvoert rondom de Wet natuurbescherming. Dit is te zien in de toename van het aantal taken van de OD op dit vlak. Hoewel de omgevingsdienst geen beleid uitvoert, dit is aan de provincie, voeren zij wel gesprekken met dierenwelzijnsorganisaties en andere organisaties wanneer dit nodig is voor de uitvoering van hun taken.

Gedeputeerde Stigter merkt op dat er sprake is van een toenemende vraag naar inzet en middelen voor de omgevingsdiensten, zowel vanuit autonome factoren als vanuit de samenleving. Er is meer aandacht voor gezondheid en veiligheid, wat leidt tot een grotere vraag bij betrokken instanties. Hoewel er prioriteiten moeten worden gesteld, is het belangrijk om het maatschappelijk belang van deze kwesties te erkennen en daar zo goed mogelijk aan te voldoen.

Gedeputeerde Stigter wijst erop dat er de afgelopen tijd al veel evaluaties zijn uitgevoerd met betrekking tot de omgevingsdiensten. Een prominente VVD'er, de heer Van Aartsen, heeft bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar de positie van de omgevingsdiensten en de robuustheid ervan. De aanbevelingen uit zijn rapport hebben geleid tot een nationaal programma voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, met als doel te komen tot een meer robuuste structuur en een minimumniveau van taken. De gezamenlijke bevoegde gezagsorganen zullen hier nu gezamenlijk invulling aan geven.

Tot slot, gedeputeerde Stigter vindt het idee van de PvdA om proactief om te gaan met de Wet open overheid (Woo) inderdaad interessant. Hij merkt op dat alle omgevingsdiensten een toenemende vraag ervaren en dat er al ervaring is opgedaan met een pilotproject rondom de Woo in Koggenland. Door proactief informatie beschikbaar te stellen, kan aan de achterkant mogelijk veel worden afgevangen. Hoewel er altijd extra inzet nodig zal zijn, wordt het delen van deze ervaringen niet alleen binnen de provincie, maar ook met andere omgevingsdiensten als een interessante gedachte beschouwd.

Gedeputeerde **Olthof** deelt de zorgen over de omgevingsdiensten. Met name de onzekerheid rondom Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving is een uitdaging waar ze mee te maken hebben. De regelgeving verandert voortdurend, en de samenleving stelt steeds hogere eisen op het gebied van toezicht,

handhaving en vergunningen. Hoewel dit een terechte ontwikkeling is, brengt het ook de vraag met zich mee hoe snel en adequaat de organisaties kunnen reageren en zich aanpassen aan deze veranderingen. Dit geldt niet alleen in de provincie Noord-Holland, maar voor de omgevingsdiensten in het algemeen. Dit aspect heeft de aandacht van de OD's.

De financiële situatie van de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is een specifiek aandachtspunt. Het weerstandsvermogen van de dienst wordt als matig beschouwd, en er is een reëel risico dat het verder verslechtert. De omgevingsdienst heeft echter zelf al maatregelen genomen en houdt rekening met het verbeteren van het weerstandsvermogen in de tarieven. Daarom is er geen aparte zienswijze op dit punt opgenomen, aangezien de omgevingsdienst dit al in hun eigen stukken heeft opgenomen.

Hoewel er geen zienswijze is gegeven op de financiële stukken, benadrukt Gedeputeerde Olthof dat het belangrijk is om alert te blijven op de financiële aspecten binnen de omgevingsdiensten. De onzekerheid die gepaard gaat met de Omgevingswet, de ontwikkelingen op het gebied van water- en bodembeheer, de toenemende vraag naar VTH en de impact van de Wet open overheid, creëren een complexe situatie. Hoewel ze hun best doen om zo goed mogelijk op deze ontwikkelingen in te spelen en regelmatig overleg voeren met de omgevingsdiensten, is het niet mogelijk om op dit moment volledige zekerheid te bieden over hoe de toekomst eruit zal zien.

De bouwsector is een ander punt van aandacht dat wordt besproken. Er is geconstateerd dat er in de afgelopen jaren minder bouwaanvragen waren, maar recentelijk is er een stijging te zien. Desondanks blijft het onzeker of de bouw op hetzelfde niveau zal terugkeren. Er zijn projecten die opnieuw worden bekeken en weer vertraging oplopen, wat kan leiden tot een dip in de sector. Het is van belang om in de begroting rekening te houden met het herstel van de bouwsector, maar de timing en mate van dit herstel blijven een grote bron van onzekerheid.

Gedeputeerde Olthof erkent de zorgen van de Partij voor de Dieren over de capaciteit van de omgevingsdiensten. Hij benadrukt dat er voortdurend aandacht is voor capaciteit, vooral op het gebied van specialistische kennis. In het geval van de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied wordt er veel gebruik gemaakt van externe expertise, omdat specifieke kennis nodig is bij de zwaardere industrie. Deze expertise is niet altijd binnen de diensten zelf aanwezig, daarom wordt er samengewerkt en kennis uitgewisseld met andere omgevingsdiensten. Dit probleem wordt niet alleen binnen de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied besproken, maar breder binnen de sector.

Gedeputeerde Olthof benadrukt dat het aantal klachten over medewerkers van de omgevingsdiensten minimaal is. Hij neemt klachten serieus en is alert op eventuele problemen met de afwikkeling van klachten en het opvolgen van handhavingsverzoeken. Er is de afgelopen jaren geïnvesteerd in een ICT-systeem voor klachtenafwikkeling, wat volgens hem aanzienlijke verbeteringen heeft opgeleverd. Hoewel er soms nog fouten kunnen optreden, erkent hij dat er ook veel gevraagd wordt om zoveel mogelijk meldingen te verwerken, wat extra capaciteit vereist. Om iets met dit signaal te kunnen doen, is de gedeputeerde op zoek naar specifieke informatie over de aard van de klachten. Op dit moment zijn er volgens hem slechts vier klachten over medewerkers van de omgevingsdienst geregistreerd, wat zeer weinig is.

Gedeputeerde Olthof merkt op dat er regelmatig discussies zijn over Tata Steel en de behoefte aan meer toezicht en handhaving. De gedeputeerde wijst erop dat zowel de samenleving als de politici hier constant om vragen. Hij erkent dat de omgeving verwacht dat er strenger wordt toegezien en meer wordt

gehandhaafd, maar benadrukt dat dit ook extra capaciteit vereist. Hij stelt dat het niet alleen om Tata Steel gaat, maar ook om 100 tot 150 andere Brzo-bedrijven in Noord-Holland. Hij ziet dit als een grote uitdaging voor de toekomst en vraagt zich af hoe er breder gekeken kan worden naar het toezicht op en de kennis van al deze bedrijven.

Gedeputeerde Olthof bespreekt vervolgens de Wet open overheid (Woo) dat door de Partij van de Arbeid is genoemd. Hij benadrukt dat het managen van verwachtingen belangrijk is, aangezien de eisen strenger zijn geworden. Hij erkent dat het onmogelijk is om verzoeken binnen de gestelde termijn te realiseren. Met duizenden documenten en de noodzaak om toestemming te vragen en anonimisering toe te passen, is het moeilijk om binnen twee, drie of maximaal vier weken op te leveren. De omgevingsdiensten werken eraan om zoveel mogelijk te digitaliseren, ook vanuit het verleden, maar sommige stukken gaan jaren of zelfs decennia terug, waardoor ze soms in papieren archieven moeten duiken van ook voorgangers van de huidige omgevingsdiensten. Het punt wordt serieus genomen en er wordt gestreefd naar maximale transparantie, maar het lukt helaas niet altijd om verzoeken tijdig te vervullen.

Gedeputeerde Olthof reageert tot slot op de vraag van de heer Klein over de 3 miljoen euro die in de stukken stond. Hij bevestigt dat het bedrag in de begroting staat, maar benadrukt dat dit niet betekent dat het probleem daarmee is opgelost. Hij heeft al aangegeven dat de lange termijn zeer onzeker is.

De heer **Van der Heijden** (D66) leest in de stukken dat het OD zich in zal spannen om voor 2024 en 2025 het weerstandsvermogen weer richting voldoende te kunnen laten bewegen. Als dit is waar de gedeputeerde tevreden mee is, maakt D66 zich wel zorgen.

Gedeputeerde **Olthof** verwijst naar de zienswijze waarin wordt vermeld dat het weerstandsvermogen van de omgevingsdienst matig is en dat er zorgen over bestaan. Hij benadrukt dat het op de agenda staat en dat de omgevingsdienst de komende jaren zal proberen om het weerstandsvermogen te verbeteren. Als dit niet lukt, zal hij terugkomen bij de Staten als dit leidt tot een hogere bijdrage van de provincie. Hij vindt het echter ook de verantwoordelijkheid van de omgevingsdienst zelf om de financiën op orde te krijgen. Hij beseft dat uiteindelijk de eigenaren, zoals de gemeenten en de provincie, verantwoordelijk zijn als er problemen ontstaan.

Tweede termijn commissie

Statenlid **Laport** (GL) merkt op dat er nog geen reactie is gegeven op de onvolledige stukken van omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek. Hij geeft aan dat hij graag een toelichting hierop wil horen.

De heer **Roosendaal** (VVD) reageert op de opmerkingen van de heer Olthof en is het met hem eens dat er breder gekeken moet worden dan alleen naar Tata Steel. Hij neemt deze suggestie graag over en vindt dat er meer aandacht aan besteed moet worden.

Hij verwijst ook naar de opmerking dat er een evaluatie plaatsvindt over de werking van de omgevingsdiensten in het algemeen, en merkt op dat er beter samengewerkt moet worden, vooral bij ingewikkelde kwesties. Hij vraagt wanneer Provinciale Staten geïnformeerd kunnen worden over de consequenties van deze evaluatie op de werking en/of de budgetten van de omgevingsdiensten.

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Stigter** geeft in reactie op GroenLinks aan dat de jaarstukken van de OD FGV zijn klaar en worden besproken op het algemeen bestuur op 28 juni. Ze zullen op tijd naar BZK worden gestuurd en later na de zomer worden behandeld door de Staten. Er is geen instemming nodig vanuit PS om de jaarstukken naar BZK te sturen.

De uitkomsten van de Commissie van Aartsen zijn al eerder gedeeld met de Staten. Momenteel wordt er gewerkt aan een interbestuurlijk programma voor vergunningen, toezicht en handhaving, waarin het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samenwerken. Het is mogelijk dat binnenkort de stand van zaken met betrekking tot dit programma wordt gedeeld met de Staten.

De **voorzitter** stelt vast dat het agendapunt voldoende is besproken. Partij voor de Dieren overweegt een motie bij agendapunt 6.a en 6.b.

De voorzitter stelt vast dat agendapunt 6.a, Omgevingsdienst NZKG zienswijze PS begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en de jaarstukken 2022, en 6.b, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Zienswijze PS op de begroting 2024 en jaarstukken 2022 als bespreekstuk zullen worden doorgeleid naar de Provinciale Statenvergadering van 10 juli 2023 en de agendapunten 6.c, Omgevingsdienst IJmond zienswijze PS begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en de jaarstukken 2022, en 6.d, Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek Zienswijze PS op de begroting 2024 en jaarstukken 2022 als hamerstuk naar diezelfde Provinciale Statenvergadering.